

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Éves: félre 6 kor., negyedévre 3 kor. — áll.
Féléves: félre 3 kor., negyedévre 1 kor. 50 fill.

Főszerkesztő: Dr. Varga Lajos.
Felelős szerkesztő: Békásy Jenő.

Egyes szám ára 4 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca 10. Telefon 412.

Barázdák.

Vasárnap megtörtént a szakadás a horvát pártok közt. A zágrábi tiltakozó népgyűlést nem lehetett ugyan megtartani, de a szakadás tényleg megtörtént. A horvátok józanabb része a magyar nemzet mellé állt, a szélsőbbek pedig a független Horvátország jelszavával indulnak a nagy bizonytalanságnak.

Nagy dolog az, hogy Ausztriáról szó sem esett, pedig eddig mindig a bécsi kéz után kapkodtak a horvátok. Ez pedig már a Kossuth Ferenc politikájának az eredménye.

Az uralkodó obstruál. Ez a lengyelrel tényleg azonban nem jól áll a császárnak, sőt ez fogja a nemzetet rábírní, hogy az alkotmányát a könnyelmű loyaltással biztosított felségjogok megszorításával — erősítse meg.

Lehetetlenné kell tenni az uralkodó mindenhatóságát. Határt kell szabni a vetojognak is, mert az képtelen állapot, hogy az uralkodó, az állam fizetett alkalmazottja szembeszálljon az államalkotó nemzet akaratával.

Igazán nem esodálkoznak a norvég nemzet eljárásán, hogy felmondás nélkül tette ki a szürét II. Oszkár évéd királynak és állását, a melyre a XX. században valóban nincs is szükség, egyszerűen beszüntette.

Az a csodálatos mégis, hogy norvég

államtanács elvileg a monarchikus államforma mellett nyilatkozott. Az egész világ bámul rajta. Hogyisne! Hát nem örülnek annak, hogy megszabadultak az egyik zsarnoktól, most másikat keresnek?

Nem egészen így áll a dolog. Olyan kis nemzet, mint a norvég, nem teheti ki magát a 3-5 évenként való elnökválasztás izgalmainak. A király zsarnokoskodásáról pedig szó sem lehet, mert ott a királynak *semmiféle hatalma nincsen*. Szóval Norvégia igazán alkotmányos nép állam, nem talmi alkotmánya van, mint nekünk. Norvégiában, ha háromszor megszavaz valamely törvényjavaslatot az országgyűlés, nincs szükség királyi szentesítésre. Törvény az a nélkül is. A hadsereggel nem rendelkezik korlátlanul a király, a hadüzenet joga is az országgyűlésé. A király hatalma ott annyi, hogy a felséges urat akár 50 fillér értékű bélyegző is helyettesítheti.

Kár igazán, hogy a derék norvégok nem a Habsburg-házhoz fordultak királyért. Legalább az igazi alkotmányos uralkodást kitanulhatnák — Norvégiában.

Utoljára.

XIV. Lajos legalább személyesen jelent meg a francia parlamentben, amikor lovagló-korbácsával szétkergette a képviselő urakat. Az osztrák császár még azt a fáradságot sem tartotta érdemesnek a minap,

hogy a darabant-minisztereit elküldje a magyar képviselőházba. Egyszerűen egy politikai levélhordó vitte el a legmagasabb királyi kéziratot, amely szétzavarta a magyar nemzet alkotmányos képviselőjét.

És a képviselőház széjjelment. Ezuttal már nagyobb időre: egész december tizenkilencedikéig kisajátította magának az időt a mindenféle eszközt próbálgató császári önkény.

Az alkotmánynak nyílt fölrugása volt ez az újabb elnapolás, az eddiginél mind sértőbb, föllázítóbb, mert igazán nem lehet már vitás, hogy egy december 19-ikén, a karácsonyi ünnep előtt összeülő képviselőház az idejé költészetét sem tudja megtárgyalni, nem hogy a jövő évit megszavazhatná. — Tehát a nemzet büdösjege már jórészt odalett, azaz, hogy meg van meg, de már egyáltalában nem törődnek vele.

Es hát nem látjuk-e a bécsi urak legújabb törekvését? Világos célzatuk nem más, mint végkép lejáratni az alkotmányt és lejáratni a koalíciót.

Az alkotmányellenes tetteket már egészen megszoktuk. Már egész krónikát lehet írni róluk. Andrássy Gyula gróf pláne egész tanulmányt szentelt neki ma beterjesztett határozati javaslatának bőséges indoklásában, amely bizonyára kitünő adaléktár és forrás munkája lesz a jövő történetíróinak és

A jó fiu.

Irta: Hegedüs-Bite Gyula.

— Takarodjál ki az én házamból! — ordította fölháborodva a fia felé Rác Márton. — Semmirekellő, naplopó fiura nincs szükségem. Más fiu ilyenkor már keres, segítségére van a családjának, téged pedig minden iskolából kiesaptak s most becsületes munkás sem akarsz lenni. Takarodjál! Soha többé ne merj a szemem elé kerülni!

A fiu rongyos ruhájában, dacos, szinte kihívó arccal állt az apja előtt.

— Hiszen megyek, — mondta oda hetykén, — nekem nincs szükségem rátok. Meg tudok én magam is élni.

Rác Márton csak hallgatta ezeket a szavakat. Keserűség toladott a szívébe s fájdalomában lerokadt egy székre.

A fiu szó nélkül, füttyörészve az ajtó felé tartott.

Ezt már nem tudta elviselni Rác Márton. Fölugrott, utána szaladt s megütötte a fiát. Azt egyszeribe kihozta flegmájából ez az ütés. Nem azért, mintha fájt volna neki, hanem önmaga előtt szégyenlette. — Visszaütötte és sebesen eliramodott.

Rác Márton végigtámolygott a szo-

bán. Ez az ütés égette a testét. Odanyult, simogatta. Bizsergett, lázongott a vére azon a helyen, pedig a fiu alig, hogy megériette. De Rác Márton szemében iszonyu egy ütés volt ez. Lehanyatlott az a karja s nem tudta felemelni. Jajgatni kezdett s mikor hazajött a felesége, a másik fiával, kinlódva nyöszörögte:

— Meghalok! . . .

— Az istenért, mi bajod van? — rohant hozzá rémülten az asszony.

— A karom . . . nyögte Rác Márton, a János megütött . . .

— János? — villant föl a harag Rác Mártonné szemében. Mit csinált János?

— Megütött . . .

— Hol van az a fiu? — toporzékolt, — hol van János?

— Kikergettem.

Erre a szóra egyszerre lelohadt az asszony haragja. De a mint odameredt a szemé a férjére, erőt vett a szívében feltámadt gyengeségen, s a kisebbik fiát maga mellé véve, szeretettel simogatta meg az arcát.

— Édes kicsi fiam, te vagy az én egyedüli reménységem.

A kis fiu elesudálkozott ezen az ellá-

gyuláson s mert nem tudta, hogy mit csináljon, sirni kezdett.

— Csak sirj, — nógatta az anyja. Csak sirj. . . Csak olyan ne légy, mint a bátyád, a János.

A János szóra felpattant Rác Márton: — Mától fogva megtiltom, hogy a János nevét szájakokra vegyétek. János nekünk meghalt.

II.

Mikor János kiért az utcára, semmiféle megbánást nem érzett.

Durva, rossz lelkű fiu volt, akit összeférhetetlen, dacos természete miatt mindenünnen kidobtak. Csak ment, ment, maga sem tudta merre. Nem gondolt a jövőre.

Hogy lopni fog, azt sejtette. Mindent, mindent inkább, mintsem hogy dolgozzék és fáradjon. Piszkos, külvárosi utcákon bandukolt keresztül, lehorgasztott fővel, s a kezében lévő vékonyon bottal az üzletek kiálló pléh tábláit ütögetve.

Beért a belvárosba. Elvegyült az illatos ruhájú, elegáns járókelők közé. Néha bámsz szemét rámeresztette egyikre-másikra, úgy, hogy azok félve tapogatták az órájukat.

Ahogy befordult a legnépesebb utcába, nagy csődületet látott. Valami idogen ország

UJ! Ital mérés UJ!

Bor, Sör, és Pálinka mérést

nyitottam és a midőn a nagyérdemű fogyasztó közönség szives pártfogását kérem vagyok kitünő tisztelettel

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy a mai kornak teljesen megfelelő tisztan kezelt

SÁROSY JÁNOSNÉ

Erzsébet-utca 43.

alkotmányhistorikusainak. Mikor V. Ferdinánd Lamberget az összes magyarországi hadtestek főparancsnokává hasonló ellenjegyzés nélküli királyi kéziratban kinevezte (mert nyilvánvaló, hogy Fejérváry ellenjegyzése, aki lemondott s akinek lemondása elfogadtattott s aki még parlamenti felelőssége mellett a jogi felelősségét is a képviselőház folytonos elnapolásával szemérmetlenül kijátsza, nem ér egy ütöt taplót), akkor a magyar országgyűlés képviselőháza ezt a királyi kéziratot Kosuth Lajos indítványára egyhangú határozattal semminek jelentette ki, megtiltotta mindenkinek, hogy Lambergernek engedelmeskedjék. A képviselőház pedig tegnapelőtt fájó szívvel meghajolt a legmagasabb királyi rendelkezés előtt.

Az alkotmányt nagyjában már csakugyan sikerült lejártniok. Mi féltjük a koalíciót, a nemzet vezéreit, hogy ha így folytatják, hasonló sorsra jutnak ők maguk is.

Ez talán még nem volna olyan nagy csapás, hogy a nemzet valahogy ki ne tudná heverni. De magukkal együtt lejártniok a parlament méltóságát és tekintélyét is.

Természetes: iszonyu lelkiismereti föladat megmondani, hogy mit kellene tenni e valóban ördögi praktikával szemben; megmondani és viselni is a súlyos felelősséget érte. De mi mégis azt hisszük, hogy ekkora mértéke a nyugalomnak és bölcseségnek már kezd bátortalanság lenni. A menykőbe is: ilyen arculesapásokra elvégre kell lenni már egy kemény szónak is a sok hódolatjeljes óvás mellett. A bátor szó fölvilanyozó hatásával lett volna az országra, ha abban a határozati javaslatban foglaltatott volna egy rész, amely nyílt és súlyos szóval megmondta volna a királynak, hogy hová vezet ez a taktika. Főlséged elvetemült tanácsadói, a királyi jogok lelkiismeretlen kizsákmá-

nyolásával elérhetik ugyan azt a kárhuzatos törekvésüket, hogy a sárba dönthetik a tekintélyt, de ne feledje Főlséged, hogy a tekintély megdőltevel elsősorban a királyi hatalom veszt el lényegét és pilléreit; a királyi hatalom amelynek magas építménye a tekintély talapzatán nyugszik. Nem hallgathatjuk el továbbá, hogy azok a súlyos sérelmek, amelyek az utóbbi időkben érték a nemzetet, mint elevenbe vágó bántalmak zaklatták föl e nemzet alkotmányos érzületét s magát nemzeti önértetét is és arra kell figyelmeztetnünk Főlségedet, hogy a magyar nemzet iszonyu önmegtágadást tud kifejteni, amíg a jóakarát és jóhiszeműség szikrájában is remélhet, de elemi erővel ragadja el a dac és elkéseregés, ha egyszer megtelik a pohár. — Mert még nem hunyt el a megértés lehetőségébe vetett görcsös bizalmunk utolsó csillanása, még egyszer tudomásul vesszük a törvényhozói hatalom jogainak törvénytelen kijátszását; ám kötelességünk jelenteni Főlségednek, hogy ez utoljára történt, mert legszentebb kötelességeinket árulnánk el, ha az ország alkotmányának e szentségtörő szétrombolását tovább is télenül tárnánk. Vessen számat Főlséged ezzel, mint hü országgyűlések törvényesen egybegyűlt képviselői számat vetettek önmagukkal s lelkiismeretükkel s ha Főlséged továbbra is mellőzve a törvényes képviselőt jogos akarátát, elszánja magát a hitszegő országháborítók tanácsával élni, akkor mi a felelősséget a jelen és a történelem színe előtt elhárítjuk fejünkről; akkor az igazságos isten legyen bíró közöttünk!

... Ugyiltszik, a vezérek azt hiszik, hogy még nem értünk eddig az időben. Féltünk, hogy a vezérek nem méltányolják eléggé ezt a vádat, hogy mindig elkészünk egy gondolattal és egy cselekedettel...

Beszámoló. Esztergomból jelentik: Zlinszky István országgyűlési képviselő, Kóthy Károly országgyűlési képviselő társaságában kerületébe érkezett és tegnap Párkány községben beszámoló beszédet mondott, amelyben vázolta a politikai helyzetet. — Békéscsabáról jelentik, hogy Achim András tegnap mondta el beszámolóját. Budapestről Vázsonyi Fábry, Schriffert és Kecskeméthy képviselők kísérték Achimot, akit a pályaudvaron Achim Tamás bíró üdvözölt. Délután a városháza udvarán mintegy 7000 főnyi tömeg előtt mondta el Achim beszédét. Utána Vázsonyi Vilmos szólott. Beszéde közben a nemzetközies zajongani kezdtek. Achim hívei azonban gyorsan végeztek velük, megröhanáltak őket és egy pillanat alatt eltávolították a gyűlés helyéről. Vázsonyi az incidens után folytatta beszédét. Ezután még Kecskeméthy Ferenc, Fábry Sándor és Schriffert K. József intéztek beszédet a néphez, mire a gyűlés, éltetve a megjelent képviselőket, teljes rendben floszolt. — A szigetvári választókerület országgyűlési képviselője, Olaj Lajos, beszámoló körútát tart és Endrőcsén végez e hó 25 én. — Thaly Kálmán, Bakonyi Samu és Szabó Kálmán, Debrecen szab. kir. város országgyűlési képviselői e hó 29 én tartják beszámoló beszédeiket az Arany-bika dísztermében.

Konkurzus Regni.

Irta: Kalmár Antal.

Ez a két deák szó annyit tesz, hogy a Bécs által hitvány módon szétkergetett országgyűlés Szabadkán tartotta ülését. Holnap Szegeden, azután Debrecenben s tovább végig az egész országon.

A Konkursus Regnit az a Habsburg találta ki, akiben igazság szerint ki kellett volna veszni a Habsburg fajzatnak s abból állott, hogyha a császár előkerithetné néhán, a keze ügyébe eső Bécsben lobszelő magyar nagyurat, ezekkel az országgyűlés helyett: adót és ujoncot szavaztathatott meg a császári armádia számára.

Gonosz intézmény volt, törte is sokáig a magyart, de fordult a kocka, s a botnak boldogabb végét most a nemzet tartja a kezében. Ezt pedig úgy kell érteni, hogy nagy nemzeti küzdelmeink esatatorán most nem a császár, hanem mi tartunk Konkursus

fejedelem járt itt, annak a kocsiját vette körül a tömeg és éljenezni kezdte. A fejedelem kibajolt a kocsiból és mosolyogva köszöntö meg az óvációt.

János odafurakodott. A kíváncsiság üzte. Keresztültört a tömegen s éppen a fejedelem kocsija mellé jutott, amely az összetorlódtott emberektől nem tudott tovább menni.

Valaki hirtelen kivált a tömegeből. Torzonborz szakállu, magas termetű férfi; éppen Jánossal szemben. — Előrántott egy pisztolyt és a fejedelem felé tartotta. Az ereiben megfagyott a vér. Egy ember sebesen a karjára ütött, hogy másfelé röpitse a golyót. A pisztoly elsült és a fejedelem helyett a tőle nem messze álló János holtan rogyott össze.

Az emberek a merénylőre vetették magukat, a ki dühösen kapálózva ki akart szabadulni kezeik közül. A fejedelem halott sápadtan kiszállott a kocsijából, a tömeg alázatosan utat nyitott neki, s János holt teste felé tartott.

— Meghalt? — kérdezte remegő hangon...

Azt hiszem: felelte rá egy alacsony férfi, — de mindjárt jönnek a mentők, azok majd megmondják.

Lovak dobogása csöngettyű csilingelése hallatszott; az emberek félreálltak s a mentők kiszállva a kocsijukból, elakarták állítani a János mellől patakzó vért.

— Meghalt? kérdezte újból tőlük is a fejedelem.

— Meg, felsőges uram, — válaszolta az egyik, — a golyó a szívet lötte keresztül.

— És ez nekem volt szánya, — morgogta szomorúan maga elé a fejedelem. De azért nagy örömet is érzett. S elhatározta, hogy rajongó pompával fogja eltemettetni a fiút, a ki miatta halt meg.

— Ki ez a fiu? — kérdezte a mentőktől.

Az egyik belenyult János ráhája zsebébe s kotorászni kezdett benne. Rongyos papír darabok kerültek elő, majd egy kemény bőrbe kötött notesz. Annak az első lapjára oda volt írva a neve és a lakása.

— Rác János, Homok-utca 24.

A fejedelem visszaült a kocsijába.

— Hajts, a Homok-utca, parancsolta a kocsisnak. Huszonegyedik szám.

A kocsis ostorával a lovak közé csapott, mire a tömeg oszloai kezdett. Némelyek még hossza utána bámultak és irigkedve gondoltak a fiu apjára.

— Istenem, mennyi pénzt fog ez ma kapni! — sóhajtott a tömeg és szeretett volna ordítani az irigységtől.

III.

Mikor a fejedelem kocsija megállt a Rác Márton háza előtt, semmiféle feltűnést nem keltett. Odakünn a külvárosban nem igen tudnak a fővárosba érkező fejedelmekről. S maga a fejedelem, amikor kiszállott a kocsijából, csupán jómódú uriembernek látszott.

Egyedül ment be a kapu alá s egy éppen kifelé tartó asszonytól megkérdezte:

— Itt lakik Rác János apja?

— Rác Márton? Igen, ott balra.

A fejedelem benyitott a lakásba. Rác Mártonná a kis fiával bajlódott, a férje pedig hallgatagon ült egy széken. A fejedelem feléje tartott.

— Kit keres? — kérdezte Rác Márton bosszusan.

— Ön a Rác János apja?

— Nem vagyok! Nem, mátlól fogva én nem vagyok! — ordította dühösen.

A fejedelem résztvevőn tekintett rá.

— Tehát már tudja...

Rác Márton bambán nézett a fejedelemre.

— Vigasztalódjék, — folytatta megindultan a fejedelem. Nézze itt van a mácsik fia... Eh, mit, én nem vagyok szónok, nem tudok beszélni, vágta közbe hevesen, az ön fia miattam halt meg és önt ezért kárpótolom. Én B. ország fejedelem vagyok.

Rác Márton agya megszűnt működni. Elkábult. A fia meghalt és előtte egy fejedelem áll. A fensége sikoltozni kezdett s ennek az éles hangja egy kissé kijáratította.

— Tízezer forintot adok, mondta kedvetlenül a fejedelem.

— Tízezer forint... zsongott keresztül ez a két szó a szobán. A következő pillanatban Rác Márton és a felesége ott térdeltek a fejedelem előtt és a kezét csókolgatták. — Az csudálkozva állt ott. Jobbra-

Regniket, most mi tartunk vidéki országgyűléseket, csak hogy amit ezeken az országgyűléseken megszavaz a nemzet: attól ugyan Bécsnek fölkapok az álla, abba ugyan Bécsnek nem vésik a foga.

Kossuth és Apponyi, e két mintá államférfi, kísérve az országgyűlésnek egy nagy rajától — és Bácsországnak 48-as vezető emberei, kísérve a néplekesedésnek zugó árjától: Szabadkán nemcsak megyei érdekű szervezkedő gyűlést tartottak, de egyúttal lángoló tiltakozással is éltek a Habsburg-istálló legmarkosabb paripájának: az önkényuralomnak jogbitorlárai ellen.

Azt hiszi ez a diós Habsburg-istálló, és annak elsőrangú gebéi: Fejérváry-Krisztoffy-Lányi, hogy a magyar nemzet most is a Metternichék és a Bachok korszakát éli! Ajkaink némasága, szemünk villámló átkai és sziveink elfojtott dühe helyett azonban mi most nemzeti erőnk tudatában fagyos nyugalommal állunk törvénykönyveinken, tartjuk a Konkursus Regniket, s okos mérséklettel gyönyörködünk a Habsburg-paripák abszolút tehetetlenségén.

Mert nagy ur a császár, de csak addig, amíg a nemzetől pénzt és katonát kap, — de ha egyszer a nemzet nem ad; bizony a part a császárra is rászakad! Az olyanféle hatalom pedig, aminő a császáré, amely II. Rákóczy Ferenc híres kiáltványa szerint a magyar nemzet számára a sóhajokon és a könnyeken kívül egyebet soha nem hozott: nem a népek szeretetén, hanem csak a szuronyok erdején szokott föntartódnia. Ha azonban nincs szurony: akkor nincs hatalom, — s ha nincs hatalom: akkor nincs népszereget se.

Szabadkának szabadságszerető népe pedig éppen azért tartott kis országgyűlést, hogy a császár ne kapjon se pénzt, se katonát. Ugy ülünk a magyar katonán, és a magyar pénzen, mint az angol az ő gyapjuszákján. Az angol méltóságnak a gyapjuszák, a magyar méltóságnak a törvény a szimbóluma. És a törvényen álló nemzeti ellentállás most jóval erősebb, mint a jogos ellentállás ama fegyvere, melyet a király

önkényével szemben az aranybulla adott a nemzet hadakozó rendjének a kezébe.

A nemzeti méltóságnak a törvényesség terén álló fenségét most Szabadka mutatta meg Bécsnek. Lánglelkű agitátorok jöttek Konkursus Regnit tartani, a nemzet törvényes ellentállását hirdetni, a 48-nak közjogi fenségét tanítani és Kossuth-apánk hagyományait szájról-szájra adni.

És megjegyezhetik Bécsben, hogy eme férfiak iránt való hűségünk nekünk a sziveinkbe, nem pedig a büntetőtörvénykönyvbe van beírva; de megjegyezheti magának Bécs azt is, hogy a magyar nép szívéből még a még a királyhűség is kitörölhető, csak egy nem törölhető ki soha: a Kossuth-hűség!

Az alkotmányválság.

Megrekedt a szekér... Fejérváryék kinevezése sehogys akar megörkezni. S ez a késedelem immár komolyabb tápot ad arra nézve, hogy foglalkozunk azzal az eshetőséggel: hátha meg sem jön, vagy foglalkozunk azzal, miért nem jön hát? Ha hinni lehet a bécsi értesüléseknek — és olyan körökből ez a hírsztelés, mely körök alaposan szoktak informálva lenni — akkor megállapítható, hogy Fejérváryék kinevezése gyökeres okokból késik: azért, mert az udvar erősen kételkedik, vajjon képes-e Fejérváry programjához pártot, többséget szerezni s főleg, vajjon ez a merész program nem idéz-e fel még nagyobb veszedelmet, — mint a minő a mostani. Egyébként is észrevehető, a bécsi hangulat — mi okból, mi okból nem? — erősen Fejérváry vállalkozása ellen irányul, a bécsi sajtó most már csaknem kivétel nélkül a legélesebb szavakkal ítéli meg a „hazárdjátékosok“ munkáját s meg vannak győződve annak nemcsak teljes sikertelenségéről, de arról is, hogy ez a program aztán végős elszántságra fogja sarkalni a nemzetet, a minek aztán esetleg rossz vége lehet.

Éppen azért így fordult helyzetet mind erősebben kezdik emlegetni, hogy a felség más eszközöz folytatódik s Fejérváryék mellözésével más magyar államférfiut hív meg a közvetítés feladatának munkájára. Es most már több reménnyel. Széll Kálmán áll előtérben, akit tudvalevőleg maga Apponyi Albert gróf is a tárgyalások vezetője.

— Hálátlanok az emberek. János megmentette egy fejedelem életét és elfelejtik... Maga a fejedelem is. Mit, hát nem szégyelte magát tizezer forintot adni? Tizezer forintot — kacagott keserűen — tizezer forintot, Jánosért! Igazán nem értem, hogy ma már nincsenek méltányos fejedelmek...

A tizezer forint lassankint elfogyott. Rác Márton fölkereskedett a családjával és elment a fejedelem országába.

— Én vagyok a János apja, — motyogta, mikor a fejedelem elé eresztették. Jánosé, aki fölséged miatt halt meg...

— És mit akar? kérdezte szánakozva a fejedelem.

— Nem tudok már megélni, öreg vagyok — nyögte keservesen. — János... János... meghalt... ő tartott volna el bennünket...

A fejedelem jólelkűen intett.

— Hát maradjanak itt. Majd én gondoskodom magukról.

Rác Márton boldogan ment haza. És otthon, a mikor elmondta a fejedelem szavait a feleségének, az lelkesülten simogatta végig s kis fia arcát.

— Édes kicsi fiam... egyedüli reménységem... igyekezzél... légy olyan, mint a bátyád volt... János...

A kis fiu nem igen értette még ezt és elkezdett nevetni.

tésére a legalkalmasabb államférfiúnak jelölt meg. Várják Széll Kálmán meghívását az udvarhoz.

Mindeme hírekkel szemben, az ügyvezető kormány köréből olyan értesülés érkezik, hogy kedvre, legkésőbb szerdára meg lesz a kinevezés. Valószínű, hogy nekik így esnék jól, de most már szabad egy kicsit kételkedni, hogy úgy is lesz.

György Endre visszavonulása.

Mint teljesen megbízható forrásból értesülünk, György Endre visszavonul a földmívelésügyi minisztérium vezetésétől és semmi körülmények közt sem lesz tagja a reaktíváló Fejérvárykabinetnek. György Endre már a hónap 11-ike óta nem intézi minisztériuma ügyeit s a legutóbbi miniszteri tanácskozáson sem vett részt. Visszavonulásának oka az, hogy nem osztja azokat a radikális reformterveket, melyek a Fejérváry-kormány leendő programjában foglaltatnak. Ezzel kapcsolatban szintén teljesen megbízható értesülésünk alapján azt is megemlítjük, hogy György Endre utóda báró Feilitzsch Arthur lesz, kinek kinevezése már befejezett dolog.

A nemzetiségi klub állásfoglalása.

A nemzetiségek országgyűlési képviselőinek klubja üléseit legtöbbször hevenyészve hívja össze, határozatairól hivatalos jelentést nem ad, azért időnkénti állásfoglalásairól csak az egyes tagok szóbeli előadása nyomán lehet igazolni. Legutóbb a hó 14-én gyűltek értekezletre a nemzetiségek ezidőszerű iránítói, melyen egyebek közt hosszasan foglalkoztak gróf Tisza István cikksorozatával.

Megelégedéssel konstatálták, hogy Tisza jóhiszemű számításai nem felelnek meg a valóságnak, mert privát adatok nyomán tett revízió szerint nem 120 nemzetiségi várható (a 40 horvát képviselővel 170), hanem 184, illetve a horvátokkal együtt 224. Az előadó jelentése szerint általános választójog esetén 55 kerületben lehet számítani tót majoritásra, 70 kerületben román, 9 kerületben szerb, 30 kerületben német; vegyes nemzetiségi kerület, hol az erők tömöríthetők, van 20, a mi összesen 184 kerület, illetve országgyűlési szavazat a horvátok közreműködése nélkül! A jelentés kapcsán fejlődött vita közben a klub foglalkozott az országgyűlés újabb elnapolásával is. — Az egyik szónok erről így elmélkedett:

Tulajdonképpen meg kellene ütköznünk azon, hogy ő fésége a Házat ismét elnapolta, mert hisz az alkotmányos többség legyen a vezető. De itt rá kell mutatni arra, hogy ez a pillanatnyi többség olyan politikát követ, mely ország igényeinek nem hogy megfelelné, de azoknak teljesen ellene mond.

A hosszas törvényen kívüli állapotot s nyli a gazdaság és a kereskedelem. A koalíció frázisai által megnyomorított népjoggal várhatja, hogy bajain törvényhozás útján segítve legyen. De a szövetkezet ellenzék csak saját előnyeit nézi, mikor szembehelyezkedik a józan milliók felfogásaival. Ilyen körülmények közt be kell látni, hogy a mai parlament és a mai többség nem képviselheti az igazi közakaratot, appellálni kell az igazi népre, még pedig az általános választói jog alapján, hogy annak révén parlament jöhessen össze. A koalíció küzdelme az igazi népet csak akkor lelkesíthetné, ha sokat hangoztatott alkotmánya valóban a népé volna, ha jogot, szabadságot és nemzeti egyenjogúságot biztosítana a nemzet összes rétegeinek, nem pedig suppremaciót egyetlen egy, a hatalmat bíró töredéknek.

Másfelől azonban el kell itélnünk a mai kormányt is, mert ez egyfelől politikai jogaink kiterjesztésének ígéretével meg akarja nyerni szavazatainkat, még gazdasági előnyöket is ígér, másfelől azonban nyelvünk ellen tör, az erőszakos magyarosítást folytatni akarja, sőt mint értesülünk, készülőben lévő programjába kötelezőleg, felvette a kizárólagos magyar tannyelv behozatalát az összes népiskolákba!

balra tekingetett, mintba arra várt volna, hogy jöjjön valaki, a ki ezt neki megmagyarázta.

Tizezer forint... tizezer forint... Eltanulták a falak és folyton ezt sugdosták a Rác család fülében. Tizezer forint, — csipelők hünn a madarak, Tizezer forint gügyögte a kis gyerek és öntudatlanul tapsolt hozzá a kezezkéivel.

A mikor a fejedelem eltávozott, Rác Márton és a felesége megsírták Jánost, mert tizezer forintot kaptak a halálért. Ezek a könnyek inkább a tizezer forintért érzeti hála könnyei voltak, mintsem a fájdaloméi.

IV.

A Rác család szerencséjének rohamosan híre terjedt a környéken. Előkelő emberek látogatták meg Rác Mártont, aki a kapott tizezer forintból urasan, fényűzően élt. S könyezve mondta kérdezősködőknek:

— Szegény jó Jánosom... Olyan derék fiu volt... Éppen akkor este, amikor az a szerencsétlenség történt vele, az új állását ment elfoglalni. Szegény János... Egyedüli reménységem volt.

Annyiszor mondogatta el ezeket, hogy végre elfelejtette a János tulajdonképeni cselekedeteit. Roppant büszke volt, hogy ő a János apja; Jánosé, aki a fejedelem miatt halt meg, mert hőiesen ki akarta csavarni a merénylő kezéből a pisztolyt...

Hanem az érdeklődés lassankint lelohadt a János családja iránt. Rác Márton szomorúan mondogatta a feleségének:

Katona-toborzás.

A közös hadügyminiszter rendeletet adott ki, amelyben az utolsó évüket szolgáló katonák esetleges visszatartásnak „erős korlátot” szab.

A hadügyminiszter ugyanis elhatározta, hogy a tényleges szolgálatuk utolsó évében levő katonákat tartósan szabadságolják abban az arányban, amelyben csapatszolgálatra önkéntesek bevonulnak. A hadügyminiszter elrendelte, hogy a legidősebb szolgálati évü legénység közül első sorban azokat bocsássák haza, akiknek illetőségi községéből az önként jelentkezők bevonulnak. Mint jelentik, a harmadéves katonák közül többen hosszabb, rövidebb időre illetékes községeikbe szabadságra mentek. Ezek a harmadévesek most valóságos toborzást rendeznek, hogy a hadkötelesekből maguk helyett újoncokat toborozzanak.

Egyház és iskola.

Az iskolaszék ülése. Az iskolaszék 20-án délután 4 órakor Kovács József polgármester elnöksége alatt tartott ülést. Ezen az ülésen a gazdasági ismételőiskola oktatás ügyében határoznak, továbbá tárgyalják a tanfelügyelőségi átiratokat. A legérdekesebb tárgy mindenestre egy a gyermekmenház ápolónője ellen emelt panasz elbírálása lesz.

Diakonissa. Az ev. ref. diakonissa tárgyában újabb értekezlet lesz. Oláh Károly köznevelődési tanácsnok hívta össze a tagokat, a kik e hó 18-án délelőtt fognak ülést tartani.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR.

Kedd: „A” bérlet: Ember tragédiája.
Szerda: „B” bérlet: Ugyanaz.
Csütörtök: „C” bérlet: Hoffmann meséi
Péntek: „A” bérlet: „Mongodin ur felesége.”
Szombat: „B” bérlet: Vaggyáros.
Vasárnap este: bérletzűnet: Lisistrata.

Az Ember tragédiája. Egész irodalom fakadt Madách Imre remek alkotása nyomán, amely megjárta a művelt országok színpadait egy nagy ucenás áldozatkészsége folytán, aki a legstilszerűbb diszleteket csinálta a legelső diszletfestővel darabhoz. Így tehát tisztán az előadás lefolyására szoritkozhatik a bíráló. Elismerést legelső sorban Zilahyt illeti, aki színrehozta az Ember tragédiáját, Adám hatalmas álmát, aki Lucifer vezetésével végigálmódja a világtörténelmet. Van vagy 15 éve, hogy Debrecenben előadták e darabot és azóta nem akadt vidéki színigazgató, aki színre hozta volna. Zilahy megszerezte azokat a diszleteket, melyekhez hasonlóval az ország első színpada sem dicsekedhetik és ez már félsikert jelentett épen az Ember tragédiájánál, melynél a stilszerűség egyik főalkotórész. Adám szerepét ketten játszották, Ternyei és Deésy Alfréd. Eredeti dolog, hogy egy szerepet ketten személyesítettek, de ez a darab rovására ment. A közönség, melynek nagyrésze nem ismeri a színészeket, zavarban volt, hogy tulajdonképpen Faraó-e Adám, vagy Danton e Miltiades? Egyébként Ternyeinek sikerült alakítása volt a paradicsom jelenetben Adám, de jobb volt Danton. Deésynek szép, férfias alakja nem volt arányban hangjához, mindazonáltal elfogadhatót nyújtott. Szakács Andor Luciferus megérdemli az analízist. Az intrikus

szerepek, legintrikusabbja, a mosolygó, kigyósimaságu, bűnre esábitó Lucifer, a durva, gőgös, gyűlöletes, álszenteskedő Lucifer minden árnyalatát kihozta Szakács és közvetlen, természetes beszédmodorával és játékaival, — mely ment volt minden kulisszahasogatótól, — bámulatba ejtette a nézőt. — A legtökéletesebbet az összes szereplők közül nyújtott. J. Csáder Irén, Éva szerepében esillogtatta fényes tehetségét és játékbeli készségét. A többi szereplők is igyekeztek magukat beletalálni az együttesbe, úgy hogy tegnap valóban fényes színházi estben volt része a közönségnek, mely valóban zsufozásig megtöltötte az egész színházat. (bj)

HIREK.

Darabont-leirat Hajdúvármegyéhez. Ma érkezett meg a belügyi darabont leirata Hajdúvármegyéhez, amelyben a szeptember 29-én tartott közgyűlésnek az önkéntes adók fizetésének visszautasítására és az önként jelentkező újoncoknak a belépési nyilatkozat megtagadására vonatkozó határozatait haladéktalanul kéri felküldeni.

Debrecen villamostelepe és a Máv. Köztudomásu, hogy a Máv. igazgatósága a debreceni vasúti állomás épületét és magát a pályatestet villanyvilágítással akarja ellátni. Most, hogy a város villanytelepet létesített, a máv. lemondott arról, hogy maga építtesse meg a telepet és a várostól fogja beszerezni áramszükségletét. A napokban érkezett meg a tanácshoz a máv. szerződés-tervezete, melyet már a világítási bizottság is letárgyalta. A szerződés-tervezet és a világítási bizottság beterjesztendő javaslata között van ugyan eltérés, amely azonban oly csekély, hogy alig jöhet számba. Az árakra nézve már teljes megegyezés jött létre. Így az alapdíj 60.000 kgrm vattig 36 fillér, ezenfelül 90.000 vattig 34 fillér és az esetben ha a helyi vasut átalakul villamossá úgy 32 kiló vattonkint. A Máv. tervezetében arra céloz, hogy Debrecen szab. kir. város közönségével lép szerződéses viszonyba, míg a világítási bizottság azt javasolja, hogy a szerződést ne a város, hanem a világítási vállalat, mely külön álló üzlet, kösse meg. Kívánja, hogy a Máv. bizonyos méltányos összeget fizessen az árammértékért. Az ügyet egyékként a legközelebb rendkívüli tanácsülésben fogják tárgyalni, a mikor több alkalom kínálkozik a bővebb ismertetésre.

Szervező bizottsági ülés. A város szervező bizottsága hétfőn délután tartott ülést Domahidy Elemér főispán elnöksége alatt. Jelen voltak: Kovács József polgármester, dr. Sárváry Gyula tiszti főorvos, dr. Fejér Ferenc, Juhász Ignác, Horváth István, Szentesi János és Szilágyi Imre bizottsági tagok. A szervezeti szabályrendeletnek 15. szakaszához ért a bizottság s a szakasz a közegészségügyi dolgokról szól. E paragrafus tárgyalásával kapcsolatosan Sárváry Gyula főorvos megemlítette, hogy üdvös volna a közegészségügy reformjával is foglalkozni, az ósdi rendszert megszüntetni mindazokat a célszerű és modern újításokat meghonosítani, a melyek Debrecen város törvényhatóságának elsőrendű kötelessége. Majd ráért arra, hogy a piaci mizériák és a különféle élelmiszer hamisítások ellenőrzése igen nagy terheket ró a mostani viszonyok közt

működő hatásra és így ajánlja, hogy a tervezett két szegényorvosi állás mielőbb töltsék be. Fejér Ferenc szintén sürgeti ezt a két állást s csak így véli egyelőre megoldhatónak a kérdést. Javaslattal tett, hogy mielőtt a kérdésben végleg határozának, egy szűkebb körű bizottság küldessék ki, hogy a közegészségügyi reform ügyében memorandumot készítsen. Szilágyi Imre osztja Fejér Ferenc nézetét. Kívánatosnak tartja az újítást és csupán a célszerűség miatt ajánlja, hogy a memorandum elkészítését az orvosgyógy-szerészetgyelre bizzák. Többek hozzászólása után Kovács József polgármester kijelentette, hogy mind helyes a mit indítványoznak, azonban e helyütt még sem látja időszerűnek a dolog tárgyalását, mert ez a bizottság csupán a szervezeti szabályrendeletet revidálja. A tanács mindazonáltal nem fog elzárkózni attól, hogyha e tárgyban kérelem intéztetnék, hogy helyt ne adnának. Indi ványozza, hogy a kérdést vegyék le napirendről. A polgármester indítványa felett szavazott a bizottság s 4 szavazattal 3 ellenében elfogadta.

Pénztárvizsgálat a városházán. Ma délelőtt 10 órakor a redes pénztár vizsgáló bizottság Domahidy Elemér főispán elnöksége alatt rovaucsolta a házi pénztárt, ahol mindent a legnagyobb renden talált. A bizottság tagjai voltak: Kovács József polgármester, Vecsey Imre főjegyző, Dr. Maros György főügyész, Szentesy János és Horváth István bizottsági tagok.

Lóhus mészárszék Debrecenben. A városhoz ma délelőtt érdekes beadvány érkezett. Két mészáros felbuzdulván a budapesti és kolozsvári példán, lóhus kimérésre kért engedélyt a tanácstól. Altenberger Sámuel és Eperjessy Imre mészárosok akarnak kizárólagos lóvágatási jogot Debrecen városában, hogy ellássák a szegényebb néposztályt kitünő talpigából kivérhedett lovak izletes rostélyosaival.

Szüret. A környéken mindenfelé szüretelnek. A termés átlag jobb a közepesnél. Némely gazdának holdankint 40 hektoliternél is több termett, ami csak a legjobb esztendőben szokott megtörténni. A szüret tehát jó. Bánatában íhat nagyot a magyar, mert az új-bor öleső, se ára, se vevője.

Rázuhan a fal. Súlyos szorencsétlenség történt hétfőn délután a Csapó-kertben Szabó András kőműves mester falat bontott Ungvári János nevű inasával. Munkaközben a magas tűzfal lezuhan és maga alá temette a 13 éves fiut, aki életveszélyes sérüléseket szenvedett a fején, azonkívül a lábát is eltörte. A szerencsétlen fiu élet-halál közt lebeg. A rendőrség a bűnügyi vizsgálatot megindította.

Az udvarló. Furoca módon kezdett udvarolni Szőlősi Mihály nemzetközi szocialista kőműveslegény özvegy Major Istvánné Homok-utca 76. sz. a. lakosnőnek. Az özvegy nem hallgatta meg, mire a forró vérd udvarló vasárnap éjjel beverte az ablakjait. Az udvarló ellen az eljárást megindították.

Kolerajárvány magyar munkások közt. Berlinből jelentik, hogy a Berlin közelében levő stalpai uradalomban dolgozó magyar munkások között kolerajárvány ütött ki. Néhány nappal ezelőtt meghalt egy magyar munkás, akit eltemettek annakül, hogy arra még csak gondoltak is volna, hogy ez az ember kolerában halt meg. Kevéssel utóbb azonban egy gyermek megbetegedett gyanus jelenségek között, erre aztán a hatóságok figyelmesek lettek, megindították a vizsgálatot s megállapították, hogy a magyar munkások közül nagyon sokan kolerásbetegek. A betegség a legtöbb esetben nagyon enyhe volt, sőt néhány munkás, akinél a kolera-bacillusokat megállapították, egyáltalában meg sem betegedett. A birtokon körülbelül

Jó cipők csakis Krausz Moránál kaphatok főtér 34. a főposta mellett
saját készítmény mégis olcsók a gyárinál.

és aranymentiek
 Rendkívüli olcsó árban
 Főtér, 24. szám
 Kapitok.
 egyedül csak
 Fehérlő-épület.

azaz magyar munkás dolgozik és valamennyien Szepesvármegyéből valók. A hatóságok meggyőződtek róla, hogy a fertőzés itt történt és pedig a Hável vízének élvezete következtében, ki van tehát zárva, hogy a betegséget Magyarországból importálták volna.

— **Ha a cigány mulat** A cigányok munka közben és után szoktak nagyokat mulatni, de akkor aztán mulatnak is vesztül. Így mulatott Berkes Béla is, részeg állapotban aztán nagy utcai botrányt csapott, úgy, hogy a rendőrség is beleszólt a mulatásba, aminek a vége pénzbírság lesz bizonyára.

— **Előfizetési felhívás.** A vidéken élő tehetségesebb poéták versiből Ketskés Győző Zs. szerkesztése alatt „Szétszórt Virágok” címen egy album fog megjelenni még november hó folyamán. Az albumnak Debrecenből ifj. Vályi Nagy Gusztáv a munkatársa, kinek címére (Csapó-utca 22. sz.) a 2 korona előfizetési pénz is beküldhető.

— **Pulykákka/ tartott kutyák.** Vársári István Kőlesey utca 8. sz. a lakos panaszt emelt a tanyai szomszédja Kovács nevű majorosa ellen, aki szabadjára eresztie éhes kutyáit, amelyek legutóbb is három pulykáját téptek szét és megették. A vizsgálatot a rendőrség megindította.

— **Meglopott cipész.** Nagy Miklós Széchenyi utca 36. sz. a cipész panaszt emelt Kovács Kálmán Diószegi utca 16. sz. a lakos ellen, aki vasárnap meglopota, mikor a Diószegi utca 6. sz. a bormérésben mulatozott. A kára 62 korona. A nyomozást megindították.

— **Magyar ember nem használ mást csak a híres Hajdusági pedrőt,** mely legjobb bajusznövesztő és apólszer az összes bajuszpedró készítmények között. Hatása gyors és biztos! Postán 3 doboz 2 korona 15 fillérért utánvétellel bérmentve küld a készítő: Grósz Nagy Ferenc gyógyszerész, Debrecen, Kossuth utca 8.

— **Ismét érdekes felfedezés,** hogy a legjobb és a legfőbbmesebb hangu zongorák, pianók, cimbalmok és legjobb mester-hegedűk, ugyisint harmonikumok és mindenféle hangszerek, a jó hírnévnek örvendő Komáromi M. műhangszerkészítő-cégnél szerezhetők be legutányosabban. József-kir.-herceg-utca 2. szám Bika-szálloda mellett. A t. zenekedvelő közönség szíves figyelmét felhívjuk, hogy a fentnevezett cég raktárát csak megtekinteni sziveskedjék, mert itt mindenféle hangszerekből nagy a választék és részletfizetésre is kapható. Szakszerű műhely, mely élén egy derék fizetvező van, ki már mint mester, éremmel és oklevéllel van kitüntetve és már az 1896. országos kiállításon egy hírneves cégnek az ő általa készített hangszere lett kiállítva, egyszersmind Komáromi-cég kitűnő zongorahangoló. Hangolást vidéken is elfogad.

TAVIRATOK.

Várakozó állásponton.

Budapest, október 17. Kossuth Ferenc, aki most állandóan a fővárosban tartózkodik, egyelőre nem hívja össze a vezérőlbizottságot, hanem meg akarja várni a Fejérváry kormány hivatalos kinevezését és az azt kísérő királyi kéziratot, hogy a király mily formában közli a nemzettel a király mögé bujó kormány kinevezését. Ezzel aztán sokáig szünetelni fog a vezérőlbizottság munkája. Az országgyűlés megnyitására össze sem fog ülni a vezérőlbizottság, hanem a maga kebeléből választ öttagu bizottságot, melynek tagjai Kossuth, Andrássy, Bánffy, Apponyi és Zichy Aladár lesz. Ezt a szűkebb körű bizottságot azzal a joggal, hogy szükség esetén legjobb belátása szerint cselekedjék. Az akció színhelyét át fogják tenni a vidéki választó kerületekbe és a közeledő új választásokra való tekintettel meg fogják kezdeni a tervezés és propagálás előkészítő munkáját.

Egyesülés 48-as zászló alatt.

Budapest, október 17. Sok szó esik politikai körökben a Hatvanhetes ellenzéki pártok belépéséről a függetlenségi pártba. Egyelőre azonban megmaradnak a régi pártkeretek. A pártok belépése a koalícióba valóztatást fog jelenteni a katonai program terén, mert a túlnyomó függetlenségi többség nem fog beleegyezni a vezényszó mérsékelt követelésébe, hanem követelni fogja a teljesen önálló magyar hadsereget, még pedig a néphadsereg elve alapján, amely szerint háboru esetén az egész ország népe talpra álljon, de béke idejében ne győtorjék a népet a katonáskodással. Egyelőre azonban a pártok várakozó állásponton maradnak, azonban új választás előtt valamennyi pártkeret megszűnik és a képviselők belépnek a 48-as pártba.

Lujza hercegnő válópere.

Gotha, október 17. Lujza hercegnő válóperében fordulat állt be, mert a hercegnő nem fogadta el az elébe szabott feltételeket, hanem az ügyvédje, dr. Visontai Soma álláspontjára helyezkedett és követeli, hogy válóperét magyar bíróság tárgyalja le.

Hazajönnek a darabontok.

Bécs, október 17. Bíró Fejérváry Géza és Vörösi László ma reggel elutaztak Bécsből. Fejérváry bécsi audienciájáról ma referál társainak; ezért este öt órára minisztertanácsot hívott össze.

Apponyi elutazása.

Budapest, október 17. Apponyi Albert gróf ma reggel még nem utazott el Budapestről, hanem a mai napot politikuskok körében tölti, várván a történészeket. Este azonban Eberhardi birtokára fog utazni. Mostani itt tartózkodásának egyéb politikai célja nincs.

A Zeysig ügy.

Genf, október 17. Most jelentik telefonon, hogy a Zeysig ügyben itt időzött Bérey rendőrtanácsos ama nyomok után, amelyeket Bakonyi vizsgálóbírótól kapott, rákadt Beneth Sándorra. Beszél is már vele de nem fogja letartóztatni, mert úgy nincsen arra remény, hogy Száje kiadja. Bérey csak azt akarja elérni, hogy önként tegyen vallomást, hogy így legalább tudják, hogy hol keressék a rőpirat szerzőjét. Zsigány megmarad azon állítása mellett, hogy a rőpiratot nem ő írta. Ezt minden kihallgatásán hangsúlyozza. A vizsgálóbíró minden percében vár újabb híreket.

A leggorombább ember.

A krónikairó tanúsága szerint Luther Márton tintástüveget vágott az ördöghöz, amikor őt megkísértette. A nagy vallás reformátor példáját követte Darócz Gerzson vidéki telekkönyvezető is és Ördögh Lajos járásbíró fejéhez vágta a tintatartót. Csunya fegyelmi eljárás keletkezett a dologból. Felüggesztették állásától s ügye most valahol a felső bíróságnál rekedt meg.

Abban a városban, ahol az eset történt, Darócz Gerzson tartották a világ leggorombább emberének. Kivül még két nagyon goromba, darabos férfi lakott ott. A vasuti pénztárnok és a postamester, akik mint a ketrecbe zárt oroszánok tüdőzték a közönségre. De hivatalon kívül, társaságban oly szelidek voltak, mint a kezecskék. Ellenben Darócz ott is csak daróc maradt.

Mint afféle aglegény, korcsmára és kávéházra volt kárhóztava. Hanem azért mégis éktelen huzagra lobbant, ha pincéert látott. Ha a szegény frakkos legény hívás nélkül, szolgálatkészen hajlongott előtte, azért szidta össze, hogy ki hívta? Ha pedig hívásra várt, akkor meg azért szedte le róla a kereszvizet. Azután harsány, öblös hangon, gáncsolni kezdte a kiszolgálást, ételt-italt s megesküdött a kalendáriom minden szentjeire, hogy utóljára van ebben a lebuiban. De mivel abban a városban csak egy vendéglő van, másnap már megfélekedett legszentebb fogadalmáról s mintha semmi sem történt volna, dörögve törülgették villáját a hófehér abroszba.

Minden fogással kétszer szokta a felszolgáló pincéert visszakergetni. Ha nagy volt az adag, amiatt méltatlankodott, hogy ő nem kaszás tót; ha pedig kicsi volt, akkor meg amiatt kiabált. Végre megkérdezte a zaklatott pincéert.

— Mit ajánlsz hát fajánkó?

— Hogy őszinte legyek azt ajánlom a tekintetes urnak, hogy menjen más vendéglőbe.

Ez az őszinteség annyira meglepte a goromba embert, hogy torkán akadt a szó. És ettől a naptól fogva, mintha magába szállott volna.

Fegyelmi ügye végre felhozta a fővárosba. Eltökélt, hogy végig kilincseli befolyásos ismerőseit s bármily nehezére esik is, meggömböíti a hátát a méltóságos kuriai bírák előtt. Hogy a vendéglői költészet megkímélje, egy unokaöccséhez szállásolta le magát, aki joggyakornok valamelyik miniszteriumban.

— Míg amiatt az istenverte fegyelmi bajom miatt a nyakadon ülök, addig az én vendégem vagy, vigasztalta meg a kedves rokont.

— Hát azután hová veszem?

— Tökfilkó! Nem vagyok talán vak, hogy vezetgess. Ami pedig a vendéglőt illeti, nem akarok olyan helyre járni, ahol finom dának és kipomádózott fiesurok bámulják egymást, hanem tisztességes kurta korcsmába, ahol a felszolgáló pincér nincs kivasalva s nem nagyobb ur, uri magamnál.

— No bátyám, akkor a főváros egyik nevezetességét mutatom meg. Mi a „Vörös Ökör”-nél fogunk ebédelni.

A „Vörös ökör” külvárosi kurta korcsma, ugynevezett „bumszti”, melyet nagyon vegyes közönség látogat. A gazdája hetedhét országra szóló goromba ember, de azért korcsmája mindig tömve van. A korhelyek azért szeretik, mert zamatos, hamisítatlan bort mérnek benne s nem lehet egy könnyen kilódtani senkit, mert harminckét lépcsőn lehet csak lejutni. Ide vezette kedves nagybátyját a fiatal embert. Az ingujjra vezetett pincér gyöngéd figyelemből egy egy szurtos szalvétát tett tányérjuk mellé. Darócz dühösen förmedt rá:

— Hát ilyen piszkos asztalkendőt mersz elém tenni, te állat!

— No, nó nyugtatta meg a legény — mit ér a harag, ha nincs hozzá hatalom. Az a szalvéta még a hónap elején tiszta volt, de ki tehet róla a hónap végén, ha az urak nem vigyáznak rá.

— Ugyan ne garaboncsáskodjék bátyám, — csitította a dühöngőt az unkaöccse. Azt mondta, hogy Budapest különlegességeit szeretné ismerni. Csak arra vagyok bátor figyelmeztetni, hogy nem a Hungáriában vagyunk.

— Leveszel szolgálhatok? sürgölődött körülöttük a pincér.

— Adjon két porciót.

A fürgelábu legény, ekkor már levetette csizmáit és csakhamar ott termelt egy hurkatöltőhöz hasonló kézi fecskendővel. Darócz tányérját színültig lőtte leveszel, s oda tartotta a markát.

— Kéretik azonnal fizetni! Hitel nincs.

— Megöllek zsvány! hörögte a vendég.

A pincér egykedvűleg hátultöltőjével visszazívta a levest s odább állott. A kiabálásra, híziép-kájával a fején ott termelt Mitfresszer korcsmáros s leereszkedőleg veregette meg a vendég vállát.

— No — no atyafi, talán taplót dugtak a füledbe, vagy csak az eszedtől bucsuzol. Csak annyit mondok, hogy fogd be a bagólesődet vén tolvaj, mert goromba is tudok ám lenni.

A telekkönyvezető megsemmisülve sugta öccsének:

— Menjünk innen! Fogalmam sem volt, hogy ily goromba fráterek is legyenek a világon, de majd móresre tanítom.

Fenyegetését be is váltotta s becsületsértés miatt jelentette fel a korcsmárost. Ebben az ügyben ma tartották meg a járásbíró előtt a végítárgyalást.

— Hajlandó-e bocsánatot kérni a panaszostól, akit vén tolvajnak nevezett — kérdezte a bíró a goromba korcsmárost.

— Óh igen, kezét csókolom. Nagyságos uram, szánom-hánom, hogy ha megsértettem s ezért alázatosan megkövetem.

A jelenlevőket meglepte ez a váratlan meghunyászkodás, de a vádlott, amint az ügyet hékéson uton elintézték, felvilágosította őket.

— Tetszik tudni, én privát életben a légynek sem véték, de az üzlet az más, ott muszáj gorbának lennem, mert különben az ördög se járna a korcsámába.

KÖZGAZDASÁG.

Waggonhiány. Számtalan a panasza a miatt, hogy elegendő waggon biján a magyar államvasutak csak nagy késedelemmel tudja az árufuvarozást teljesíteni. A legnagyobb a torlódás a szénbányáknál valamint a faiparban. Az ország legtöbb helyén a vállalatok üzemüket is kénytelenek csökkenteni, mert korlátolt termelés mellett sem képesek elszállítani áruikat. Viszont több gyár néha napokig kénytelen vesztegetni, üzemét teljesen szüneteltetni, mert nem kap szenet. Egy szaklap értesítése szerint a waggonhiány oka abban rejlik, hogy a Mávnál évenként rendszerint kielejtezni szokott waggonokat ez évben a pénzügyi helyzet folytán nem pótolhatták s kölcsönkocsik sem állanak rendelkezésre, mert azokat Oroszországba adták kölcsön. Egyes vállalatok már a kereskedelmi miniszternél is interveniáltak a waggonszükség miatt, azonban rendszeren az a válasz, hogy a waggonhiányon csak waggon-beszerzéssel lehetne segíteni, erre azonban most nincs pénz. Igaz ugyan, hogy a beruházási törvény terhére be lehetne szerezni kocsikat, de a megfelelő hiteltételek csak akkor lennének igénybe vehetők, ha költségvetési törvényünk volna. De hát ez sincs. Valahogyan pedig mégis segíteni kell, hiszen a Máv. üzleti vállalata, melynek jóvelme minden skrupulus nélkül fordítható befektetésekre. Ugy értesülünk, hogy a Magyar-Bánya- és Kohóvállalatok egyesülete, valamint a Gyáriparosok Szövetsége is érellyes mozgalmat szándékoznak indítani a waggonhiány miatt, a mely az idén eddig még soha sem tapasztalt dimenziókat ért el. Reméljük, hogy a kereskedelmi miniszter sürgősen megtesz mindent, hogy a kalamitás mentől előbb enyhíttessék. Mert végre is a waggonhiány nem csak az ipart sújtja, de magának a vasútnak is nagy veszteséget okoz.

A Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi oszarnok jelentése.

1905. okt. 17.

A) Hízott sertések ára: I. A) Magyar elsőrendű. Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Öreg közép (páronként 300—400 kgr-ig terjedő súlyban) — fillérig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) 137—138 fillérig. Fialat közép (páronként 251—320 kilogramm terjedő súlyban) 137—138 fillérig. Fialat könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) 137—138 fillérig. — II. Magyar második: Nehéz (páronként 280 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Közép (páronként 240—280 kilogramm súlyban) — fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. — III. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogramm felüli súlyban) 137—138 fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 135—136 fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 132—135 fillérig. IV. Romániai eredeti (Stachi) 1. Nehéz (páronként 240 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. V. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogramm felüli súlyban) 138—140 fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 137—138 fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 135—136 fillérig. A hízott sertés ártírányzata csöndes.

REGÉNY-OSZARNOK.

Apáca és kegyencső.

Regény a bécsi életből.

Magyarosította: Szabó Antal. 120

— Nos, lássa hogy igazam volt, mondá diadalmas arccal.

— Igen, önnök igaza volt, mondá Hohenau dádogva.

— Egyetlen névaláírással a nagybűnösök pályájára tért s Erlenstein még soha oly örömmel nem vásárolt meg váltót, mint ezt, melyen Werdenberg Hector aláírása állott.

Preller ur gavallér lesz.

A hamisítás utáni napon történt, hogy Erlenstein ur a váltót magához vásárolta. Nehány órával később a két rüpek egy lap esti kiadását adta át neki s abban egy jegyzőkre mutattak.

E jegyzék a következőleg hangzott:

— Ma reggel 8 óráját a schottenfeldi templom előtt részeg munkások és mozgós nemzetőrök közt dulakodás fejlődött ki, mely véres verekedéssé fajult el. A nemzetőrök használták fegyvereit s egy vak öreget Bienenfeld Gottlieböt, kit egy golyó átfurt, holtan kellett elvinni a térről.

— Ez nyomtatott utalvány 2000 frtra, mondá a bankár nevével. „Láthatjátok tehát, hogy korunkban nem oly veszedelmes ügyetlen lövészek lenni.

— Jövőre nem is fogunk oly sokáig gondolkodni.

— Talán lesz alkalmam a felől meggyőződni, mert nem lehetetlen, hogy még egy ilyen lövést kell tennetek.

— Mindig szolgálatjára állunk nagyszagos ur.

— Az öreg tehát biztosan meghalt?

— Annyira meghalt, hogy már jobban meg sem halhatott.

— A golyó az egyik fülén be, a másikon kiment. O én jól céloztam.

— A milyen a munka, olyan a fizetés itt van pénzetek, azonban még egyszer tanácsom, ne feccogjatek, ha fejetekkel nem akartok játszani.

— Nem vagyunk olyan ostoták.

— Sokkal inkább szeretjük fejünket és méginkább az ilyen jó gazdát.

— Látom, ckos fickók vagytok. Tehát hallgassatok és vakon engedelmességedjétek, ha jó barátok akarunk maradni.

A két elválhatlan zsebre rakta a pénzt s távozott: titokban jót nevetve, hogy öreg szobafőnöküket oly szerencsésen agyonbuzdíták.

De még egy más valaki is nevetet.

Preller az ügynök, ki az oroszlátrészt a hamis váltó árából a zsebébe csuszattatta.

Ügynöksége meglepetve jövedelmezett neki,

Kedvtelre tekintett bankjegyeire aranyaira, állampapírjaira és drága köveire s gondolá, hogy nemsokára vissza fog vonulhatni veszedelmes üzletétől.

— Csinos lakást veszek magamnak, aztán lovat, jeket s bájos szeretőt tartok, hiszen jövedelemem megengedi azt, mondá magában a tükör elébe lépve s szakálát simogatva. Erlenstein ur bosszúja nemsokára ki lesz elégitve, s nem lesz szüksége reám. Werdenberg asszonyt férje már házasságtörőnek tartja s a nő háziholgossága sirján könyeiben furdik. Hohenau ur közönséges részeges korhely és csaló lett s a fegyház küszöbén áll. A szép, de gonosz táncosnőre, valamint Tannenheim hadnagya is, ha Bécsbe érkeznek, kellemes meglepetés vár. A hadnagya az utolsó egyén a bankár fekete jegyzékén. Ha ezzel is végeztünk, akkor mehetek, mert uram kezd szűkmarku lenni, a mi rossz jel szerencséje láthatárán sokat vesztett, hogy az abszolút hatalom győzelmét remélte, most a nép ügyére spekulál, szállításokat vállalt Magyarország részére, Kossuthal kölcsönt kötött, s más nyaktörő vállalatokba bocsátkozott. En nem bánom, én meggyapjasodtam s tölem akár nyakát szegheti.

(Folyt. köv.)

A vegyileg megvizsgált, amellett hatóságilag az arozbőrre ártalmatlannak talált

SZÓRVESZTŐ

Itávolítja hölgyeknél az oly csunya, kellemetlen, arczszírt gyökerestől, anélkül, hogy az arczbőrnek legkevésbé is ártana és az arcznak megadja az üdőséget, finomságot és simaságot. Ára 7 koronát

Vidéki megrendelések dísréketten utárvét melletteszközből

Scmiddek I. Budapest, VII., Nyár-utca 18 szám.

Nincs többé buzaüszög!

Numa Dupuy és Társa

magpacz-a

használatát mellett.

22 év óta nagy sikerrel használtatik a buza üszög a kukorica korom és perüszög, az árpa, zab, burgonya megüszögösödése ellen. Egy csomag két mm. vetőmaghoz 50 fillér. Egy mm. hoz 26 fillér. Kevésbé értékes utánaotaktól óvakodjunk.

Debrecenben kaphatók: Kontsek Géza, Máyer Jenő és Komlóssy Lajos urak üzletében.

Numa Dupuy és Társa

Bécs, VII. Windmühlgasse 33.

Jeizálogkölcsonök

(ujak és konvertálások) igen előnyösen, gyorsan kaphatók külföldi tőkék elhelyezése által. — Uradalmak, birtokok és házakon kívül gyárak és ipartelepek is elfogadtatnak jeizaloggul. Levélbeli megkereséseket továbbit. Osteuropäische Presse kiadóhivatal Budapest, Kazinczy-utca 2.

Erzsébet

sorsjegyeknek a november 1-i húzáshoz való eladására

ügynökök

magas jutalék mellett azonnal felvétetnek. Kétheti eredményes működés után fix-fizetést is adunk. — Neumann és Raab bank és váltó üzlete Budapest Andrásy ut. 50.

Őszi vetésre ajánlok:

Eredeti impotált

Squarehead-buza vetőmagot.

Ára 1000 kilogrammonként 480 korona.

Szakszerű gazdaságban legfontosabb a vetőmag. Hiába minden művelés és trágyázás, ha nem használjuk a legnemesebb faj-vetőmagot. Gyakorlatilag és szaktudósok által be van igazolva, hogy a Squarehead-buzának az eddig termelt fajok felett következő előnyei vannak:

Minden talajban megterem.

A legjobban telet.

Feltétlen biztonságot nyuj a vetés megdülése ellen.

A hazai buzáknál korábban érik.

A termés hozama átlagosan 16 métermázsa katasztrális holdankint.

kint.

MEZEY ZSIGMOND

Budapest, V., Váci-ut 74. szám.

Gyönyörű ujdonságok érkeztek!

Costume-szövetek

Női ruhaszövetek

Bluz-Szövetek

Ruha-és Bluz-selymek

Francia-Flanellek

és

Barchentekben,

Bosznay J. és Társa

nődivat áruházában

DEBRECEN, Kossuth-u. 5.

Aki kitűnő étvágyfokozó
asztali itait óhajt,

Aki gyenge, lábadozó,

Aki ideges, álmatlan,

Aki vérszegény,

Aki sovány,

Aki szoptat,

Aki tüdőbeteg

ne mulassza el saját érdekében a kitűnő hatásnak elismert és rendkívül tartós

HERCULES

maláta-tápsör

különlegességet inni

Kapható minden nagyobb üzemben, fűszer-kereskedésben, kávéházban, vendéglőben és a szőlőtermesztés telepén.

Hercules Söröző

Telefon 63-67. — Árjegyzék ingyen — Vidékre postán küldünk 5 kg. próbaküldeményt (6 üveg) utánvétellel.

Főraktár DEBRECENBEN,

Geréby Pülöp utóda Mayer Jenő cégnél.

Egy nagy magyar osztálysorsjegy

főgyűjtőde állandó, ügyes és tisztességes

viszonteladókat

előnyös feltételek mellett keres. Ajánlatok L. B. 355 alatt Haasenstain és Vagler céghez Budapest Dorottya-u. 9. intézendők.

Roncegno

Természetes Arsen-vas tartalmú forrás ismert és használt 1856 óta. Tekintélyes orvosok ajánlják, állandó használatra minden gyengélkedőnek Vérszegénység, Vérbetegségeknek, Malária és annak utókövetkezményeivel Bő-, Ideg- és Nőbetegségeknek és Basedowbetegségeknek stb. Kapható minden gyógyszerárban.

Idegbetegeknek

ajánljuk a 20 év óta fennálló és neves ideggyógyászok által mint kitűnő gyógymódot tartalmazó

Idegbetegségekről és Gutaütésről szóló röpiratot

WEISZMANN ROMAN-tól, mely röpirat immár a 20-ik kiadást érte el.

A röpirat az „EGYSZASVU”-hoz címzett gyógyszerárban DEBRECENBEN kapható.

ESZENCIA

és ecetsavgyár keres minden nagyobb városban és vásárokon vegyes-kereskedőknél és korezmárosoknál jólbevezetett képviselőt

FIX FIZETÉS

és magas jutalék mellett ajánlatok „B. N. 5803” jeligével **Mosse Rudolf** Bécs, I. Seiterstätte 2. intézendők

!Gyomorbajosoknak!

Mindenkinek, aki hűlés, gyomor túlterhelés rossz, nehezen emészthető, forró vagy nagyon hideg ételek élvezete mértéktelen életmód következtében gyomorbeteg, mint:

Gyomorkatarrus, gyomornyomás, gyomor fájdalom, nehéz emésztés vagy nyá kásodása van, egy igen jó házi szer ajánlható mely kitűnő eredménnyel már sok év óta ki van próbálva ez a szer a

Hubert Ullrich-féle gyógynövénybor.

Ez a gyógynövénybor előnyösen ismert gyógyerejű növények és jó bor keverékéből áll, mely erősíti és fenntartja az emberi szervezetet. A gyógynövénybor megszüntet emésztési zavarokat és elősegíti az egészséges vérképződést.

Ha a gyógynövénybort idejében használják a gyomorbántalmak már csirfájában elfojthatók. Ne késlekedjenek ezt tehát idejekorán használni. Jelek mikor használandók: fejfájás, felbőgés, gyomorfájás, csömör melyek biztos előjelei a krónikus gyomorbajnak, s ezek néhányszori használat után elmúlik.

Székrekedésnél és ennek kellemetlen következményeitől mint: kolikás fájdalmat, szív dobogás, álmatlanság, ugymint vértolulások és máj, lép és a Pfortader módszernél a gyógynövénybor a leggyorsabban használ. A gyógynövénybor elősegíti az emésztést és a könnyű székelés által tisztítja a gyomrot és a beleket.

Beteges, sápadt kinézés, vérszegénység, bágyság, mindmegannyi következményei a rossz emésztésnek nehéz vérképződésnek s a máj beteges állapotának. Étvágytalanságnál, ideges lehangoltság és kedélytelenség, valamint gyakori fejfájás és álmatlan éjék után az emberek gyakran elpusztulnak. A gyógynövénybor az elgyengült életerőnek új impulzust ad. A gyógynövénybor emeli az étvágyat, elősegíti az emésztést és a táplálkozást, szabályozza a vérképződést, csillapítja a felizgatott idegeket és új életkedvet teremt. Számos elismerő és köszönő levél bizonyítja ezt.

A gyógynövénybor üvegekben kapható: üvegenként: K. 1.50 és 2.—

Ovakodjunk az utánzatoktól

kérjen kifejezetten

Hubert Ullrich-féle gyógynövénybort.

A gyógynövénybor nem titkos szer, a következő anyagokból van összetéve: Malagabor 450.0, borszesz 100.0, Glycerin 100.0, vörös bor 240.0 egres-nedv 150.0, cseresnye nedv 420.0, manna 30.0, majoranna, anis, édes gyökér, amerikai erőgyökér, ehalmus gyökér a 10.0.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szögig 30 fillér, minden további szó 3 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 6 fillér.

Levéli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges bélyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Egy 30 éves

vidéki gazdálkodó, ref. özvegy 14000 korona értékű örökséggel, jelenleg 4000 korona vagyonnal, nősülési célból hozza illő nőt keres. Kimerítő, lehetőleg arc képpel ellátott ajánlatokat „Nősülni vágyó” címen a kiadóhivatal továbbít.

Egy üzlethelyiség

a piac közelében kerestetik, bővebbet a kiadóban.

Két fiatal leány

levelezni óhajt két intelligens fiatal úri emberrel „Csak azért is” jeligere a kiadóba.

Intelligens

fiatal szép leányt vagy aszényt pártfogolnék csakis teljes címmel ellátott levelet „Delta” jeligével a kiadóhivatal továbbít.

Monogramok

Hímzése elváltatik Veres utca 15.

Utazók.

Fix fizetés és magas jutalékkal nagy részvénytársaságnál azonnali és állandó alkalmazási nyernekek. Csakis intelligens, jó megjelenésű urak küldjék referentiákkal ellátott ajánlataikat „K. R.” jelige alatt Debrecen posta restanté.

Kiadó

A vámospécsi határban a csere alatt 25 hold lakóház és istállóval ellátott birtok f. évi október 1-től. Tudakozódní Széchenyi-utca 6. szám alatt.

Fűszer üzletbe

tanuló felvétetik cím a kiadóba.

Makulatur

(Újság papír) kapható a kiadóhivatalban.

Csinosan butorozott

Külön bejárattal butorozott szoba kerestetik ajánlatokat ár megjelöléssel „Intelligens” jeligere a kiadóba kérék.

TITKOS

betegségek ellen legjobb szer a „**TRIAS**”

3-5 napi befeeszkendéssel a folyást utóbj és fájdalom nélkül felelősség mellett megszünteti. A legrégibb a legelhanyagoltabb folyásban szenvedők is biztos gyógyulást remélhetnek. Férfiaknak kor. 2.72, nőknek 3 kor. 54 fill. beküldése után bérmentve küldetik. Feeszkendők külön 1 korona. Raktár: Debrecenben Jóth Béla ur gyógyszerertárban (Főiac) és a legtöbb vidéki gyógyszerertárban is kapható. — Titoktartás mellett küldi Papp gyógyszerész Tiszaszentimén.

Tisztításhoz csak

Globus
tisztító kivonatot

használjunk
Legjobb tisztítószer
a világon

A legfinomabb Calcium-Carbid

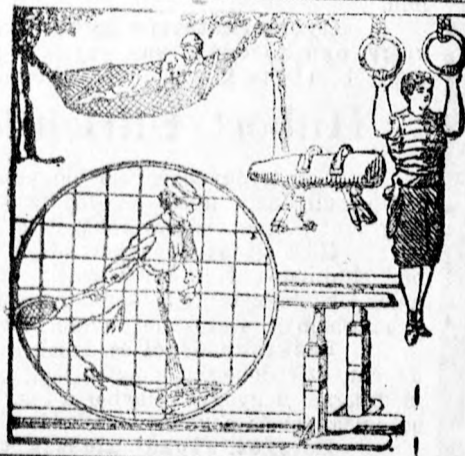
legalább 100 kilogramm vételnél
100 kilónként 28 korona.

50 kilós ládákban, vagy 100 kilós csomagolásban skármeiy állomásra szállítva, Magyarország főutvonain.

A szám-ölasszeg előleges beküldése, vagy utánvét mellett kapható:

Società anonima per l'utilizzazione delle forze idrauliche della Dalmazia Triest.

ELSŐRANGU HIRNEVES
OSZTRÁK CEMENTGYÁRAK
VEZÉRKÉPVISELŐSÉGE
ERÉNY MAGYARORSZÁG ÉS MELLEKTARTOMÁNYAI TERÜLETÉRE
ELKÁN ÉS BOSSÁNYI
BUDAPEST, V., Lipót-körút 18.
TELEFON: 18-12. * Műhelyszám: ELBOSZ 1871.
Szaküzemek Hírtároló minőségű Portland és Roman cementet a piacnál áron alul legkedvezőbb feltételek mellett.
ÉPTŐMESTEREK
BETON-ÉPÍT. VÁLLALKOZÓK
CEMENTÁRU-GYÁROSOK
ÉPÍTÉSI ANYAG-KERESKEDELM

Alapított 1878. Telefon 15-56.

Valódi angol

Tennis-játék,

tornacsőr, függőágy, kerítéskö, tebejtű, szék, ponyva és fehér kenderkötél legelőcsébb megbízható beszerzési forrás.

Seffer Antal

sport-eszközök és kétélygártó-telep
BUDAPEST.

IV., Károly-utca, boltsz. 12.
(Küszentvárosban építke) a Baj-utcaval szemben.
Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.
Vidéki megrendelések egyszeren és pontosan eszközöltetnek.

Gsászári és királyi műasztalosok, kárpitosok és diszitők

Fodor Mihály Utódai Budapest

kizárólagosan IV. kerület, Váci-utca 24.

INTERIEURS. Művészi kivitelű díszes és egyszerű berendezések eredeti tervek szerint.